

EXPUNERE DE MOTIVE

Participarea reprezentativă a tuturor categoriilor semnificative ale societății la procesele consultative naționale constituie un principiu fundamental al democrației deliberative și un criteriu esențial de legitimitate a actului normativ. Consiliul Economic și Social este, potrivit art. 141 din Constituția României, republicată, organul consultativ al Parlamentului și al Guvernului, cu rol central în avizarea proiectelor de acte normative în domeniile sale de specialitate. Cele 15 locuri rezervate societății civile în Plenul Consiliului sunt distribuite printr-o procedură electorală organizată administrativ, fără ca nicio categorie de organizații ale societății civile să fie garantată expres prin legea organică a instituției. Această structură, deși funcțională în condiții normale, este vulnerabilă: procedura administrativă poate fi modificată fără intervenția Parlamentului, iar reprezentarea unor categorii sociale cu interese specifice și distincte depinde exclusiv de configurația variabilă a procesului de selecție.

Tineretul reprezintă un segment demografic și social distinct, cu interese specifice în materie de educație, ocupare a forței de muncă, formare profesională, politici sociale și participare civică. Domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social includ, potrivit art. 2 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, *«politicile în domeniul educației, tineretului, cercetării, culturii și sportului»*. Consiliul este, prin urmare, competent să avizeze acte normative cu impact direct și nemijlocit asupra tinerilor. Cu toate acestea, legea organică nu prevede nicio rezervare expresă a unui loc pentru reprezentanții organizațiilor din domeniul tineretului în Plenul instituției. Situația generează o incoerență normativă: instituția avizează reglementări care privesc în mod direct viața tinerilor, dar prezența unui reprezentant al acestora nu este garantată la nivelul legii. Absența unei astfel de garanții face ca vocea tineretului să fie prezentă în Plen doar în măsura în care procedura administrativă de selecție o permite, fără niciun temei organic stabil.

O situație similară caracterizează reprezentarea asociațiilor și federațiilor pensionarilor. Pensionarii constituie o categorie socială cu o pondere demografică semnificativă și cu interese specifice în domenii de directă competență a Consiliului Economic și Social, precum politicile de pensii, serviciile sociale, sănătatea și protecția socială. Asociațiile și federațiile pensionarilor sunt constituite potrivit unui cadru legal specific - Legea nr. 502/2004 privind asociațiile pensionarilor, care le conferă o identitate juridică proprie și un scop statutar clar definit. Cu toate acestea, nicio normă organică nu garantează în prezent prezența unui reprezentant al acestora în Plenul Consiliului Economic și Social. Interesele pensionarilor, la fel ca cele ale tinerilor, sunt astfel expuse aceluiași risc de reprezentare inconstantă, dependent de variabilele administrative ale fiecărui ciclu de selecție.

Prezenta propunere legislativă remediază ambele lacune printr-o intervenție minimală și coerentă asupra art. 11 alin. (2) din Legea nr. 248/2013. Prin introducerea literei c¹), se rezervă în mod expres unul dintre cele 15 locuri ale societății civile pentru un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale de tineret sau pentru tineret, în sensul art. 11 din Legea nr. 350/2006 a tinerilor. Trimiterea expresă la definiția din Legea nr. 350/2006 asigură claritate în delimitarea organizațiilor eligibile, fără a nominaliza nicio organizație specifică și garantând accesul oricărei organizații eligibile la locul rezervat, în cadrul procedurii existente prevăzute la art. 12 din Legea nr. 248/2013. Prin introducerea literei c²), se rezervă un al doilea loc, distinct, pentru un reprezentant al asociațiilor sau federațiilor pensionarilor constituite potrivit Legii nr. 502/2004, ales prin aceeași procedură. Cele două norme introduc condiții cu privire la componența în cadrul celor 15 locuri deja existente ale societății civile, răspunzând la întrebarea din ce medii sociale trebuie să provină cel puțin doi dintre aceștia, fără a modifica numărul total al membrilor Plenului și fără a altera echilibrul tripartit al instituției.

Nu se creează niciun loc suplimentar în Plenul Consiliului Economic și Social și nu se modifică echilibrul tripartit dintre sindicate, patronate și societatea civilă. Nu se instituie structuri noi, nu se modifică atribuțiile Consiliului și nu se aduce nicio atingere arhitecturii sale instituționale. Pentru a asigura aplicarea graduală a modificării privind pensionarii, fără perturbarea mandatelor în curs, art. III din prezenta lege instituie o dispoziție tranzitorie prin care litera c²) se aplică începând cu prima procedură de numire a membrilor care reprezintă societatea civilă, ulterioară intrării în vigoare a legii. Această abordare asigură previzibilitate și continuitate instituțională.

Modificările propuse au un impact social direct și imediat: consolidează participarea instituționalizată a două categorii sociale distincte - tinerii și pensionarii - la dialogul social și civic de la nivel național. Garantarea prezenței unui reprezentant al organizațiilor de tineret și a unui reprezentant al asociațiilor pensionarilor în Plenul unui organ consultativ constituțional asigură că interesele și perspectivele acestor segmente sunt luate în considerare sistematic în elaborarea avizelor și recomandărilor adresate Parlamentului și Guvernului. Efectul combinat al celor două modificări este o reflectare fidelă a diversității societății civile în componența Consiliului Economic și Social, sporind legitimitatea consultativă a instituției și apropiind-o de realitatea socială pe care este chemată să o reprezinte.

Prezenta propunere legislativă nu generează cheltuieli bugetare suplimentare. Nu se creează posturi noi, nu se instituie drepturi financiare noi și nu se modifică structura de finanțare a Consiliului Economic și Social. Redistribuirea internă a două locuri în cadrul celor 15 deja existente ale societății civile nu implică nicio alocare bugetară nouă și nu necesită elaborarea unei fișe financiare cu impact bugetar.

Propunerea nu intră în domeniul de reglementare al dreptului Uniunii Europene și nu vizează transpunerea sau implementarea unor directive ori regulamente europene, reglementarea organizării unui organism consultativ național ținând exclusiv de competența legiuitorului național. Cu toate acestea, propunerea este aliniată Strategiei UE pentru tineret 2019–2027 și obiectivelor Platformei europene pentru îmbătrânire activă, ambele promovând participarea instituționalizată a tinerilor și, respectiv, a persoanelor vârstnice la procesele decizionale naționale. Adoptarea prezentei propuneri transformă practici administrative existente, care pot fi oricând modificate fără intervenția Parlamentului, în garanții organice explicite, aducând claritate, previzibilitate și stabilitate cadrului normativ, valori fundamentale ale statului de drept, garantate de art. 1 alin. (3) din Constituția României, republicată.

În numele inițiatorilor,

Matichescu Mirela-Florența

Deputat PSD

LEGE PENTRU MODIFICAREA LEGII NR. 248/2013
PRIN CARE SE ORGANIZEAZĂ ȘI FUNCȚIONEAZĂ CONSILIUL
ECONOMIC ȘI SOCIAL

Nr. Crt.	Nume si prenume	Grupul parlamentar	Semnatura
1.	MITICHESCU MIRELA	PSD	
2.	GEORGESCU GHE. DANIEL	PSD	
3.	FURTONA MIRCEA	PSD	
4.	STENICA IRINA	PSD	
5.	MARINESCU RADU	PSD	
6.	Geamănu Adela	PSA	
7.	CĂCĂ ABUHU	PSD	
8.	BOGDAN CIOȚA	PSD	
9.	ISAC MARIUS	PSD	
10.	Manta Claudiu	PSD	
11.	ENE CORINA	PSD	
12.	BUCUR ARIANA	PSD	
13.	VICTOR PONTA	—	
14.	CONSTANTINESCU JOSEF	PSD	
15.	LOLINESCHI ANA	PSD	

16	DRINCĂNU VIOREL FLORIN	PSJ
17	MÎNĂ ENACHE	AUR
18	VELCESCU FLORIN BOGDAN	AUR
19	PRISCU IONELIA	AUR
20	FLORIN GABRIEL	AUR
21	MUSAT LUCIAN	AUR
22	CIPRIAN PARASCHIN	AUR
23	GHEORGHE IONEL	AUR
24	LOVIN RAMONA	AUR
25	SIMIAN GEORGE	AUR
26	CIORNEA AMIEL - CRISTIAN	AUR
27	BIRO DANIEL RĂZVAN	AUR
28	PROU FABIAN - CRISTIAN	AUR
29	CAHILĂ VIRGIL-ALIN	P.S.A
30	LEAFĂRI CIAMIAN	A.S.A
31	CORNEA PAUL - CRISTIAN	P.S.A
32	ALINA GORGHIU	PNL
33	SEBASTIAN BURDUJA	PNL
34		
35		
36		